

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politice

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelărilor Nr. 12).
Un șir pești prima-dată 14 bani, a doua-dată
12 bani, a treia-dată 10 bani.

Pentru înlesnirea înțelegerii cu prizonierii noștri din Rusia și Serbia.

De Dr. Teodor Mihali, deputat și președintele Clubului deputaților români din dietă, ne trimite o scrisoare, care desigur va mângâia pe mulți săteni de-ai noștri. E vorba de felul cum putem să comunicăm (să ne înțelegem) cu prizonierii noștri din războiul de Rusia și Serbia. De Mihali spune în scrisoarea susnumită:

Am fost recercat (rugat) din partea multor familii, ca prin mijlocirea cercurilor politice din România să câștig știri despre soarta iubitorilor lor, cari în războiul acesta au ajuns pe câmpul de luptă prizonieri în Rusia ori în Serbia, și dela cari cei de acasă n'au primit până acum nici o știre.

Înțelegând durerea și lagrimarea celor întorsăși, m'am simțit îndemnat să merg la București, unde în cursul mai multor zile de-a rândul am convorbit cu cei mai de seamă fruntași români asupra acestei chestii din toate punctele de vedere. La aceste dezbateri a luat parte și un reprezentant al „Crucei Roșii” din Budapesta.

Rezultatul acestor dezbateri este, că „Crucea Roșie” din București, care stă sub presidenția dlui Alexandru Marghiloman, fost ministru, a luat asupra sa sarcina să întrebe atât în Rusia cât și în Serbia, locul unde se află dușii prizonierii numiți. Rezultatul mijlocirii „Crucei Roșii” din București îl va face cunoscut „Crucei Roșii” din Budapesta, iar aceasta va înștiința îndată familiile, cari au reclamat. În schimb și „Crucea Roșie” din Budapesta va avea să înștiințeze prin „Crucea Roșie” din București familiile interesate din Rusia și Serbia, despre locul unde sunt dușii ca prizonieri și lii lor pe teritoriul monarhiei austro-ungare.

Așadar familiile interesate din țara noastră, cari au fi prizonieri în Rusia ori Serbia, să se adreseze direct către „Crucea Roșie” (Vörös Kereszt egylet) din Budapesta, făcând cunoscut apriat numele și rangul prizonierului, precum și alte date și împrejurări chemate a înlesni căutarea și găsierea lor. Datele acestea „Crucea Roșie” din Budapesta le va face cunoscut apoi „Crucei Roșii” din București, care va încerca mijlocirea în țările amintite cu toate mijloacele ce li stau la îndemână.

Trimiterea ajutoarelor bănești o va mijloci banca „Marmarosz-Blank” din București, care are legături de bancă întinse în Rusia și Serbia.

Dej, în 20 Februarie 1915.

Dr. Teodor Mihali.

Situația războiului.

În săptămâna aceasta încă s'au dat lupte pe toate câmpurile de operațiune, dar atacurile n'au fost așa de vehemente ca în săptămâna ceealaltă.

Cât pentru luptele din Carpați și Bucovina, acestea se urmează cu tărie din partea armatei noastre, care se ține mereu față de Ruși. Lupte mai vehemente sunt acum în curgere în partea de sud a râului Dnistru și se întind până sus în partea vestică a Galiției.

În Polonia rusească, partea de sud și de mijloc, nu s'au dat atacuri mai mari, decât mai mult numai lupte de artilerie. La aceasta a contribuit și timpul nepriincios, care a pus piedeci la operațiuni militare pe o întindere mai mare.

În partea de nord a Poloniei rusești de către Prusia orientală, luptele sunt în curgere. După retragerea Rușilor din Prusia orientală, ei s'au adunat de grabă și în mai multe părți au luat din nou atacul, dar — după cum spun ultimele telegrame oficiale — au fost respinși.

Pe câmpul de luptă cu Francezii se pare, că încep lupte mai întinse, după ce până acum, de săptămâni întregi, ba chiar de luni de zile, se dau numai atacuri de puțină importanță, pentru sfârșitul războiului dintre aceste două mari popoare. Tot cam așa stau lucrurile și în Belgia, unde luptă mai cu seamă trapele engleze. Atât Francezii cât și Englezii ar vrea ca acum să iasă o ofensivă puternică contra Germanilor, pe cari li consideră în mare parte învâlniți în luptele cu Ruși pe ceealalt front.

O nouă întorsătură ia războiul pe mare între Germania și Anglia. Asta din cauza atacării vapoarelor comerciale, cari transportă alimente sau alte mărfuri. Lucrurile stau, pe scurt, cam astfel:

Germania este aproape total împedecată la aducerea pe mare, din alte țări, a mărfurilor ce-i sunt delipsă. Piedeca această i-o pune Anglia, care, încă dela începutul războiului, se ia pe mare cu vapoarele ei de război, după toate vapoarele germane, fie de război sau comerciale. Ba Anglia împedecă și pe celelalte țări — Statele Unite, Holanda, Suedia, Norvegia, Danemarca — ca să ducă sau aducă mărfuri pentru Germania, în prima linie de-a-le mână. Pur-

tarea aceasta a Angliei nu le place nici țărilor susnumite, întrucât le atinge și libertatea lor pe mare, în ceea ce privește prestigiul (vaza) și afacerile comerciale. Dar vrînd-nevrînd au fost silită să înghită sec și să tacă, fiindcă cu Anglia cea atotstăpânitoare pe mare nu pot să înceapă așa ușor; nici chiar America, care e mare și cu putere, dar în asemănare n'are o flotă militară cinstită cât de puternică. Astfel au trecut atâtea luni, fără ca vrîndul din statele susnumite să sară în capul Angliei pentru împedecarea libertății pe mare.

Anglia, la rândul ei, a început a striga, că cum, după ce Germania nu va mai putea aduce pe mare cereale și alte alimente din străinătate, o să fie silită a cere pace, din cauza foametei, care o va ajunge; Anglia li va ține Germaniei toate importanțele, astfel că nu numai armata, dar chiar și populația civilă pînă va fi amonințată de foamete.

În fața acestor stări am văzut, că guvernul german a luat o seamă de măsuri pentru un trai cumpătat în luntrul țării, despre ceea ce am scris în numărul trecut al foii. Nu mai puțin însă, Germania a declarat, că este hotărîta să împiedece, prin toate mijloacele ce-i stau la îndemână, importul (ducerea) materialului de război în Anglia. Pentru ajungerea acestei întinse, Germania a declarat întregă împrejurimea mării de către Anglia ca făcând parte din teritoriul de război; orice vapor englez, de război sau comercial, va fi atacat; iar vapoarele străine cu material de război pentru Anglia de asemenea. Germania, zice că o să arete Angliei, că dacă ea vrea să ducă poporul german la moarte prin foamete, atunci aceeaș soartă o s'o ajungă și pe Anglia, care — fiind stat industrial și comercial, ca și Germania — încă e silită a-și aduce din alte țări o mulțime de cereale și alte mărfuri. Astfel Germania s'a pus și a aruncate mine prin apele mării de către Anglia; când trece acum un vapor pe acolo și atinge mina, aceasta explodează și ruinează vaporul și îl scufundă în mare. Tot așa nimicește Germania vapoarele engleze cu ajutorul submarinelor, cari umblă pe sub apă și astfel nu le poate vedea dușmanul.

Văzând Anglia ce face Germania, s'a apucat să pușcă pe vapoarele ei steagul unui stat străin (de pildă steagul colorile Americii, Svediei etc.), ca

astfel să înșele pe Nemți și să scape, fiindcă după dreptul internațional vaporul unui stat neutral nu poate fi atacat numai așa din bun sănin. Statele neutrale i-au zis Angliei să nu se folosească de colorile străine, — dar încolo ce să-i facă? Contra ei nu vreau să pornească. Astfel vedem, că lucrurile tot mai tare se înăspresc. Blocarea mării cu submarine și mine din partea Germaniei, pune și mai mult ulei pe foc așa că cine știe ce se mai poate întâmpla în curând, îndeosebi America începe a se cam răci față de Germania. Iar în depărtatul răsărit Japonia începe să pare, că vrea să se ridice contra chinei.

Iată deci, tot atâtea împrejurări, cari ne arată, că războiul e departe de sfârșit, un lucru, pe care poate îl prevăd Italia și statele balcanice, și de aceea nu se amestecă, fiindcă statele mai mici își zic, că ele nu pot suporta un războiu așa de lung. Că ce se va întâmpla mai încolo, o să vedem, trebuie să fim în așteptare-

Știri și telegrame

sosite în ultimele zile asupra războiului european.

Din telegramele trimise în zilele din urmă dela biroul de presă al prim ministrului, dăm părțile mai de seamă dupăcum urmează:

Luptele în nordul Monarhiei.

Budapesta, 19 Februarie. Pe frontul din *Carpați* dela *Dukla* până în ținutul *Wysskow* situația (aterea luptelor) a rămas neschimbată. Și eri s'au dat lupte vehemente aproape pe toate punctele. Aliații au respins număr oasele atacuri, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra pozițiilor lor, și au cauzat dușmanului mari pierderi. — În aceste lupte au căzut în prisoare 320 de soldați inamici. Cuprinzând *Colomea* le-am răpit Rușilor un puternic punct de sprijin în *Galizia de est*, spre sud dela *Dnistru*. Aruncarea în linia de foc a rezervelor dușmane, cari sosiau din direcția *Stanislaw*-ului, a dat la desfășurare unor lupte mai mari spre nord dela *Nadworna* și spre nord-vest dela *Colomea*, lupte, cari țin și acum. — În *Bucovina* l-am aruncat pe dușman până dincolo de *Prut*. Trupele noastre au atacat ori după amiază *Cernăuți* trecând în direcția *Nouii-Suliși* rusești. Cavaleria noastră a intrat în orașul *Cernăuți*, care a fost evacuat parțial de Ruși. — În *Polonia rusească* și în *Galizia de vest* au avut loc numai lupte de artilerie desfășurându-se și câteva ciocniri mai mici.

General Höfer.

Budapesta, 20 Februarie. Pe frontul din *Polonia rusească* s'a desfășurat eri o activitate războinică mai vie, deoarece Rușii au început un vehement foc de artilerie și infanterie, pentru că s'au ascundă mișcările de trupe din direcția frontului lor. În urma acestui foc s'au desfășurat lupte violente pe mai mulți părți, după cari ne-a succedat să alungăm detașamentele rusești împinse prea înainte.

Pe frontul din *Galizia de vest* unele părți din linia noastră de luptă au trecut în contra-atac ocupând unele poziții mai înaintate din linia de foc dușmană. Vânătorii împărătești din *Tirol* au ocupat în ținutul lor propriu de luptă, printr'un atac neașteptat, o localitate pe care Rușii o întăriseră de săptămâni întregi și o împrejmuiseră cu mii de obstacole (piedeci). Aici au fost făcuți prizonieri 300 de soldați Ruși.

În *Carpați* luptele decurg și pe mai departe cu o mare îndârjire. Trupele noastre au respins încercările Rușilor de a înainta spre nord dela *Nadworna* și *Colomea*, cauzând dușmanului mari pierderi. Violenta luptelor crește din ce în ce. — General Höfer.

Budapesta, 21 Februarie. Focul devenit mai îndârjit al artileriei și infanteriei noastre a ținut și ieri. S'au desfășurat lupte și mai violente pentru pozițiile mai de seamă, pe cari le-am cucerit dela Ruși lângă *Dunajecz* și pe teritorul

ce se întinde înspre sud dela *Tarnow*. Am respins aici de mai multe ori prin lupte sângeroase contra-atacurile dușmane.

Pe frontul din *Carpați* până la ținutul *Wysskow* situația e în general neschimbată. Aproape pretutindenea decurg lupte.

În *Galizia de sud-vest* dușmanul n'a fost în stare să-și păstreze pozițiile ocupate spre nord de la *Nadworna*. El s'a retras dinaintea atacului nostru din urmă și cel decisiv (hotărâtor) și a fugit înspre *Stanislaw* urmărit de cavaleria noastră.

General Höfer.

Budapesta, 21 Februarie. În *Polonia* și în *Galizia de vest* situația a rămas neschimbată. Ziua de ieri s'a scurs în liniște. — Pe frontul din *Carpați*, în luptele cari se dau între *Dukla* și *Wysskow*, am respins iarăși mai multe atacuri rusești cauzând dușmanului mari pierderi și făcând 750 de prizonieri. Spre sud dela *Dnistru* ne continuăm operațiunile. În *Bucovina* e liniște.

General Höfer.

Budapesta, 23 Februarie. Pe frontul din *Galizia de vest* și din *Polonia rusească* au decurs numai lupte de artilerie și câteva mici ciocniri. Eșirile singuratic, izolate, ale dușmanului le-am respins cu ușurință.

În *Carpați* au avut loc numeroase atacuri rusești, cari pe partea de vest au continuat și noaptea. Aceste încercări însă, cari au avut drept scop pătrunderea până la împedecările puse de noi le-am zădărnicit cauzând dușmanului pierderi foarte grele.

Numărul de 26000 prizonieri, pe cari i-am făcut dela finea lui Ianuarie până mai acum câteva zile și pe care număr comunicatele oficiale rusești le-au declarat de false, a mai sporit ridicându-se până azi la 64 de ofițeri și 40.806 de soldați. Iar prăzile noastre de războiu sunt 34 mitralize, 9 tunuri și o grămadă de alt material de războiu.

Spre sud dela *Dnistru* terenul de lupte crește într'una. Eri am respins după o luptă mai îndelungată un detașament mai puternic dușman făcând prizonieri 2000 de soldați și capturând 4 tunuri și mai mult material de războiu. — General Höfer.

Budapesta, 24 Februarie. În *Polonia rusească* n'a obvenit nimic de însemnat. Timpul nefavorabil, care îngreună ori ce orientare, a pus pedeci luptelor de artilerie, precum și ori cărei alte activități militare. — Pe frontul din *Carpați* atacurile rusești au fost înfrânte în molul obișnuit pe lângă pierderile însemnate ale dușmanului. Am făcut prizonieri 5 ofițeri și 500 de oameni. — Spre sud dela *Dnistru* luptele țin încă. Trupele croate încercate în războiu le-a succedat, ca după atacuri, cari și-au avut succesul dorit, să-și scoată pe Ruși din mai multe localități, să le cucerească pozițiile bineînțelate de noi înălțimi și înaintând să câștige tot mai mult teren.

General Höfer.

Luptele în sudul Monarhiei.

Budapesta, 20 Februarie. În ultimul timp Sârbii bombardează neîntrerupt orașele deschise de pe granițele noastre. Astfel în 10 Februarie au îndreptat 100 de împușcături de tunuri grele asupra *Semlinului*. Impușcăturile au nimerit mai multe edificii ruinându-le, între cari și edificiul oficiului central postal; au rănit și pe mai multe persoane civile omorând doi copii. În 17 Februarie au bătut *Mitrovica*. La aceasta comandantul suprem al armatei noastre din Balcani a poruncit ca să se bombardeze *Belgradul* cu gloanțe grele de tun, apoi a înștiințat printr'un parlamentar (o persoană trimisă anume) comandantului suprem sârb, că va face astfel de câte ori Sârbii vor mai bombarda orașe deschise.

General Höfer.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Din partea marelui cartier general german s'a dat în zilele din urmă următoarele comunicate oficiale, pe cari le dăm așa după s'au trimis din Budapesta dela biroul de presă al prim-ministrului:

Berlin, 22 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: Un vas dușman, se crede, că un vas puior de mine, a dat în apropiere de *Nieuport* (Belgia) peste o mină și s'a scufundat.

— Pe drumul *Ghelvet-Ypern*, precum și spre sudost dela *Ypern*, în ținutul canalului, am ocupat un tranșeu dușman făcând și câțiva prizonieri.

În *Champagne* (Franța), după luptele grele din aste trei zile din urmă, a fost în general liniște. La *Combrès* am respins trei atacuri, pe cari Francezii le au îndreptat în contra noastră cu o mare puere și vâjioșie, aici am cauzat dușmanului pierderi grele. — Ofensiva noastră în munții *Vosgi* a progresează (înaintat). Spre sudost dela *Sulzern* am ocupat *Hochrothberg-ul*, apoi înălțimea de lângă *Nort*, precum și măriștea *Prized* și *Wiedenthal*.

Pe câmpul de operații dela est: Spre nordvest dela *Grodno* (*Polonia nordică*) n'a obvenit (nu s'a întâmplat) eri nici vre-o schimbare mai însemnată de lucruri. Spre nord de *Osovieca* spre sud de *Kolno* și pe teritoriul dintre *Presnis* și *Vistula*, precum și spre nord dela *Plock* luptele continuă. — În *Polonia* pe teritoriul din sudul *Vistulei* nu e nimic deosebit.

Berlin, 22 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: Spre est dela *Ypern* am ocupat iarăși un tranșeu dușman. Atacurile, pe cari dușmanul le a îndreptat în contra pozițiilor ocupate de noi, au rămas fără succes. În *Champagne* a domnit eri în general liniște. Numărul *Frâncozilor* făcuți de noi prizonieri în luptele, cari s'au dat acolo, se ridică la 15 ofițeri și mai mult de o mie de soldați. Pierderile sângeroase ale dușmanului s'au dovedit de foarte mari. Dușmanul a atacat eri și azi fără nioi un rezultat pozițiile noastre din nordul *Verdun-ului*. În munții *Vosgi* am ocupat după o luptă violentă localitățile *Hohred* și *Cossveier*. Dealtmătrelea altă noutate nu mai e de pe aici.

Pe câmpul de operații dela est: Am sfârșit cu urmărirea, ce a urmat după lupta de iarnă dela lacurile mazurione. Cu ocaziunea curățirii pădurilor din nordvestul localității *Grodno* (*în Polonia nordică*), precum și în luptele de pe teritoriul de lângă *Bobr* și *Narce*, lupte, pe cari le-am anunțat mai zilele trecute, au căzut, prizonieri în mâinile noastre până acum un general comandant, doi generali de divizie, alți 4 generali, precum și la 40.000 soldați dușmani; am capturat (cuprios) apoi 75 de tunuri, un număr de mitralize, pe care nu l'am putut constata până acum, precum și mult alt material de războiu. Prin aceasta numărul prizonierilor făcuți în lupta de iarnă dela lacurile mazurione precum și cantitatea materialului de războiu capturat acolo se ridică la 7 generali, mai mult de o sută de mii de soldați, 160 de tunuri, un număr de mitralize, pe care nu l'am putut constata încă, precum și alt material de războiu.

Dușmanul și-a îngropat în pământ în unele locuri multe dintre tunurile grele și munițiile, ori le-a scufundat în lacuri. Astfel am desgroptat respective am scos din apă eri la *Lötzen* și la lacul *Widmin* 8 tunuri grele.

În urma acestora armata a 10-a rusească de sub comanda generalului *Sievare* se poate privi ca nimicată total.

Noui lupte sunt în formațiune la *Grodno* și spre nord dela *Suchavola*. Luptele dela *Osovieca* și spre nordvest dela *Lomza*, precum și de lângă *Presnitz* țin și acum. Din partea *Poloniei*, care cade spre sud dela *Vistula*, n'avem nimic nou.

Berlin, 23 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: În noaptea de 21 spre 22 Februarie am aruncat numeroase bombe asupra cetății *Calais*. Deși cu puteri, cari se micșorau din ce în ce, Francezii au atacat totuși eri din nou în *Champagne* și anume la *Perthes* și spre nord dela acesta. Toate eșirile lor însă au fost zădărnice de focul nostru. La *Ailly-Apre-*

mont i-am respins în pozițiile lor pe Francezi, cari la început avuse succese mai mici. În *Vosgi*, am luat cu asalt înălțimea din nordul localității *Mühlbach*. De altminterlea aici nu e nimic nou,

Pe câmpul de operații dela ost: Incercările de a înainta în contra noastră în direcția *Grodno* ale armatei rusești adunată și formată în grabă le-am zădărnicit cauzând dușmanului pierderi distrugătoare. — Numărul tunurilor cuprinse cu ocazia luptelor de urmărire, după lupta de iarnă dela lacurile mazuriene s'a ridicat la mai mult de 300, între cari 18 de calibru mare. Luptele din nordvestul localității *Ossowicz*, și dinspre nord dela *Lomza*, precum și de lângă *Prasnis* și încă și acum. Pe valea *Vistulei*, spre est dela *Plock* am progresat mai departe în direcția localității *Visoegrad*. — În Polonia, în partea stângă a *Vistulei* am respins eșirile unei divizii rusești, eșiri îndreptate în contra pozițiilor noastre, cari se aflau în regiunea *Rawcei*.

Ținuta Italiei.

În săptămâna trecută s'a redeschis din nou camera italiană. Din acest prilej ministrul-șef italian *Salandra*, amintind de victimele cutemurului din săptămânile trecute, a făcut unele scurte declarații și cu privire la politica externă a Italiei, care deocamdată e mereu neutrală,

Cu toate acestea, orice mișcare politică în Italia, e urmărită cu viu interes de toată lumea. E drept, că Italia dela începutul războiului stă neutrală, dar nu mai puțin e drept, că ea face mereu pregătiri militare. Prin urmare e ușor de înțeles, dacă lumea străină vrea să afle planurile mai de aproape ale Italiei. Cu toate acestea, conducătorii politici italieni învâluie aproape totul asupra gândurilor lor, ceea ce a neliniștit de multe ori atât puierii din *Tripla-Întelegere* (*Anglia, Franța și Rusia*) cât și pe cele din *Dubla-Alianță* (*Germania și Austro-Angaria*).

Zilele trecute s'a credea, că se va putea cunoaște oare cari amănunte mai de aproape. Deputatul *Marangoni* a propus camerei, ca după dezbaterea bugetului general (toate veniturile și cheltuielile țării) să se treacă la dezbaterile bugetului ministerului de externe. Planul era vădit: de-a se putea afla totuși ceva cât de cât din gândurile conducătorilor Italiei cu privire la ținuta ei în viitor. Dar n'a succes. Ministrul-șef italian *Salandra* a refuzat îndată a lăsa să se pună în discuție această propunere, iar majoritatea camerei a primit părerea lui *Salandra*.

În fața acestei împrejurări, deputatul *Giesca* a cerut să se facă un expozen (să se dea unele amănunte) asupra situației externe. La această cerere, nefiind de față ministrul de externe *Soino*, a răspuns *Salandra*, că: până acum nu se poate da nici o lămurire în această chestie, dar îndrumă pe fiecare la expozen (cele spuse într-o vorbire) din Decembrie al anului trecut. Primul-ministru a cerut însă camerei, în decursul vorbirii de acum, ca să amâne cu o jumătate de an ținerea unui nou expozen (!?), ceea ce camera iarăși a primit.

Intr'adevăr e curios lucru, cum tac Italianii. Această tăcere mulți o con-

sideră ca o pregătire ascunsă de-a intra în războiu. Dar cu cine și contra cui, se întreabă atât ziarele din *Tripla-Întelegere* cât și cele din *Dubla-Alianță*.

Ce penzie capătă văduvele și copiii orfani după cei căzuți în războiu.

Pe baza legilor din 1887, 1891, 1896 și 1907, familiile ofițerilor în rezervă și a acelor persoane militare cari n'au nici un rang, primesc următoarele penziuni, la cari mai este de observat, că dacă respectiva persoană a căzut pe câmpul de luptă, atunci suma penziei se urcă cu 50% (adeacă încă pe timpul jumătate atâta).

Văduvele după acele persoane militare, cari n'au rang, dar primesc salariu lunar (*Monatsgage* au dreptul la o treime din veniturile soțului, dar această sumă nu va putea fi mai mică de 400 coroane anual, după fiecare copil până la etatea de 24 ani, văduva mai primește a cincia parte din penzia fundamentală. Aceasta nu e permis însă a face mai mult de 500 coroane pentru un copil și nu poate face mai mult decât întreaga penzie. Copiii orfani de mamă și de tată primesc jumătate din pensă pentru văduve.

Văduva unui soldat	primește anual	96 cor.
" " fruntaș (fronter)	" "	114 "
" " corporal	" "	160 "
" " sergent	" "	192 "
" " sergent-major	" "	240 "

Orfanii, și anume băieții până la 16 ani, iar fetele până la 15, primesc anual 48 coroane bani pentru creștere. Întreaga sumă penziei nu-i permis însă a trece peste 540 coroane. Copiii orfani de amândoi părinții primesc anual 72 coroane, dar dacă sunt mai mulți nu-i permis a trece peste suma de 360 coroane. Orfanii dela sate, dacă învăță bine într-o școală de stat, pot cere lunar 4—5, sau chiar și până la 6 coroane, care sumă o vor primi până la etatea de 24 ani.

Cererea în toată forma pentru regularea penziei este a se face la ministerul de honvezi direct sau tot acolo, dar prio mijlocirea comandei respective de rezervă (*Ersatzformation, Wirtschaftsamst*). Cererile sunt scutite de stempel.

Aceste sunt drepturile după legile acum în vigoare. Că în ce formă se vor aplica în decursul războiului sau după războiu, o să vedem. Asta va atârna de sigur și dela mersul și sfârșitul războiului.

Știri din România.

— Ministerul de interze a comandat 5000 de medălii cu chipul Regelui Carol, spre a fi împărțite primarilor comunelor sătești, cari au luat parte la înmormântarea celui dintâi regel al României.

— În cercurile politice se discută în toate felurile plecarea ministrului rusesc la București. Unii spun, că ar fi plecat în afaceri familiare, da alții susțin alte păreri, și anume că tocmai în aceste momente ministrul Rusiei nu ar fi putut lipsi dela post, fără afaceri de altă natură. Astfel să pretinde, că ministrul *Poklewski* a plecat la *Petersburg* spre a stabili ca să se lase liberă trecerea în România a celor 4000 de cai

cumpărați în Rusia pentru armata română și pe cari autoritățile rusești nu-i lasă ca să iasă din Rusia. Se spune, că toate celelalte întreprinderi la *Petersburg* au fost fără rezultat, iar acum ministrul *Poklewski* s'a dus ca să facă o ultimă stăruință. Svonul acesta se discută cu interes mai ales pentru faptul, că autoritățile rusești ar fi declarat, că nu pot lăsa ieșirea cailor, fiindcă e oprit exportul lor în țări străine.

— Direcțiunea generală a vămilor a admis, până când se vor lua noi hotărâri, exportul cu carale a cerealelor neprohibite (neoprite) din din orice stație de încărcare, precum și din punctele (granițele) unde se află un oficiu de vamă.

— Case de comerț din Germania și Austro-Ungaria, după ce au fost încunoștiințate că vagoanele românești pot să fie folosite numai până aproape de stațiile de graniță, au făcut oferte instituțiilor comerciale române, că se obligă se trimită numeroase vagoane, care să transporte mărfurile oestinate Germaniei și Austro-Ungariei, chiar din întru țării. Vânzările de cereale și plășile vor avea a se face în viitor, pentru străinătate, prin mijlocirea băncii naționale.

— La Braia apele Dunării s'au revărsat în săptămâna trecută pe amândouă malurile, inundând latineze teritoriile de arătură în județele (comitatele) *Braila* și *Tulcea*. Pădurile de sălcii au fost de asemenea inundate. Cirezile de vițe, nflate în păduri, cari n'au putut fi acăpate la timp, au fost surprinse de apă și înecate.

— Sămânța de floarea soarelui încă a fost prohibită (oprită a se trimite în străinătate). Din această sămânță, după cum se știe, se face uleiul de mânsare, un articol, care din sărăcitate (de pildă untde lemn, ulei de humbac etc.) încă nu se poate aduce. Statul român prohibind exportul acestui articol, vrea să prelungească lipsa unui produs delapsă pentru populația săracă.

— Sămânăturile în România sunt deprezent foarte frumoase, dar mai puțin ca în anul trecut. Asta din cauza timpului nefavorabil. În August și Septembrie a fost secetă; în Octombrie a fost prea mare umezală din cauza ploilor dese, mai ales în *Moldova* și vestul *Munteniei*. În Noembrie a fost ger, care a înghețat pământul și a făcut să se întrerupă arăturile. S'a sămănat însă grâu mai mult ca totdeauna: aproape 2 milioane de hectare. Acum în primăveră încă se va mai sămăna, astfel că totalul sămănturilor poate tot va ajunge ca în anul trecut.

Măsuri pentru exportul mărfurilor din România.

Exportul mărfurilor românești, a acelor cari nu sunt prohibite (oprite), a avut mult de suferit din cauza întâmplărilor, prin cari trecem. Întreg exportul României u rămas să se facă pe uscat, căci pe apă, pe unde să făcea partea cea mare a exportului României, nu s'a mai putut trimite de luni de zile nici un vagon de marfă (din cauza închiderii strimtorilor mării) Bosforul și Dardanelele).

Față cu această stare de lucruri era deosebit să suferă foarte mult exportul și să nu mai poată ajunge nici vagoanele, nici liniile ferate române, pentru a se mulțumi cererile producătorilor.

În asemenea împrejurări, ministrul lucrurilor publice trebuie să găsească o modalitate pentru a mulțumi, în primul rând, pe producătorii (economii, proprietarii), de cereale, adeacă pe aceia cari au avut mai mult de suferit de pe urma acestei stări de lucruri.

De aceea ministrul lucrurilor publice a hotărât să se dea vagoane românești tovărășilor

agricole, proprietarilor și arăndașilor, cu care să-și poată transporta numai mărfurile lor proprii, nu și pe cele cumpărate de alții producători sau negustori. De asemenea se vor da vagoane și mórariilor, pentru exportul țărîțelor lipsite de făină.

În scopul de a nu fi nimeni nedreptățit, s'au luat măsuri serioase de a se controla, prin administrațiile (direcțiile) financiare, cantitățile de mărfuri declarate. Aceasta pentru a se încun- jura pe viitor declararea unei cantități (sume) mai mare, decât cea care de fapt este. În această privință s'au luat toate măsurile de lipsă, atât pentru împărțirea vagoanelor, — după ordinea înscrierii, cum s'a cerut, pe rând, — cât și pentru pierderea dreptului de a căpăta vagoane aceia, cari vor declara o cantitate mai mare de mărfuri, decât cea pe care o au în adevăr.

Producătorii, cari au deja înscris mărfurile lor proprii, vor primi vagoane în ordinea acestei înscrieri. Ei însă vor trebui să facă o nouă declarație și să prezinte o dovadă dela administrația financiară, că sunt în adevăr proprietari sau arăndași de moșie.

Toate aceste măsuri sunt luate pentru înlesnirea transporturilor și ușurarea producătorilor. Dar afară de înlesnirile arătate mai sus, s'a avut în vedere și înlăturarea unui mare neajuns: înlăturarea samsarilor. Oamenii aceștia, adică samsarii, în speranță că vor putea primi vagoane, s'au acaparat sau numai au arvunit cantități însemnate de cereale, făcând câștiguri grozave, în paguba producătorilor. De aci înainte se pare, că o asemenea speculă este cu totul înlăturată.

Cu modul acesta o speranță, că producătorii români se vor putea folosi, ei singuri, de vagoanele trebuincioase. În măsura dupăcum e cunoscută, iar afacerea transporturilor și exportului va căpăta o deslegare mulțumitoare pentru adevărații producători ai pământului românesc, cari contribuie la bogăția țării.

(Din partea noastră, a Românilor din Ardeal, încă ne bucurăm mult de luarea noilor măsuri asupra exportului; fiindcă în diferite rânduri ne-am scandalizat foarte tare de abuzurile ce știm că s'au făcut în trecut cu acordarea vagoanelor. E un pomelnic, lung de aici până la București, ce începe în timpul din urmă a'a abuzat în această privință. S'au făcut abuzuri neiertate din partea celor ce au cerut vagoane, un lucru pentru care vor trebui să-și dea sama la vreme).

Știri diferite.

— În Germania, dupăcum se vestește, aproape 200 conferențieri (cari în vorbiri, prelegeri) cutreeră toate localitățile mai mari, povățuind pe oameni cum să cruțe alimentele (de-ale mâncării), adică să trăiască cu cumpătate.

— Printr'un ucaz (scrișoare) deosebit, țarul Rusiei a amănat pedințele Dumei (dietei) rusești până la 15 Noevrie. O convocare mai grabnică a dumei se va întâmpla numai în cazul, că oare-cari lucruri mari ar face de lipsă aceasta.

— După știri se susține, că Rușii când s'au retras din partea sudică a Bucovinei au cerut dela primăriile comunale adevărate în scris, că ei s'au purtat cumsecade cu cetățenii din acele părți.

— Gazeta „Neue Züricher Zeitung“ (Zürich, în Elveția) aduce știrea, că Franța la sfatul generalului francez Pau va trimite Serbiei în ajutor două corpuri de armată.

— Guvernul englez se ocupă cu ideea, dupăcum se știe, ca în curând să declare de contrabandă orice fel de alimente (de-ale mâncării), cari se vor transporta pe mare dintre Franța, Anglia și Germania. Asta cu scop, ca să împedecă pe Germania în aducerea de ali-

mente din America sau alte țări și sperând că astfel va învinge pe Germania prin foamete.

— După o știre sosită din Rotterdam (Hlanda) la ziarul „Az Est“ în Budapesta, Papa dela Roma ar fi făcut Germaniei un un ofert de pace. Știrea aceasta a publicat-o ma întâiu foaia italiană „Giornale de Italia“.

— Senatul american a hotărît construirea a 75 submarine (vapoare mici de războiu, cari umblă pe sub apă, și cu cari Germanii nimicesc de prezent atâtea vapoare engleze comerciale și de războiu).

— Revista din Viena „Morgen“ (Dimineața aduce știrea, că puterile din Tripla-Înțelegere (Anglia, Franța și Rusia) țințesc să ajungă la încheierea unei păci deosebite cu Turcia, socotind și aceea, că în Turcia se vor întâmpla neînțelegeri, dacă flotei anglo-franceze i-ar izbuti să cuprindă strimtoarea Dardanelelor.

— Guvernul belgian a cumpărat la sfârșitul lui Ianuarie material de războiu din America în valoare de 40 milioane dolari. Spre a putea plăti Anglia i-ar fi dat un împrumut de 250 milioane franci.

— Din Stockholm (Svedia) se anunță, că un vapor englez, care voia să treacă canalul mării cu un transport de 2000 soldați, a fost scufundat în mare; nu se știe însă sigur până acum, că de un submarin german sau că a trecut peste vr'o mină.

— Biroul de corespondență din Budapesta a anunțat zilele acestea: Fostul secretar de stat în ministeriul ungar de agricultură, Edmund Miklós, a fost primit de regele Italiei în audiență (vizită) privată, care a ținut mai mult de o jumătate de ora. După cât se știe însă, de 7 luni Regele Italiei n'a primit nici o persoană străină privată.

— Din Rotterdam se comunică cu datul de 21 Februarie următoare știrea, apărută în foaia engleză „Daily Mail“, Germanii construiesc 120 de submarine, cu cari să pună mine porturilor engleze. Fabricile germane lucrează de 6 luni la submarine. Fiecare submarin poate duce cu sine mai mult de 20 mlie; o mină cântărește 60 de kilograme.

— Foaia germană „Frankfurter Zeitung“ aduce următoarea știre din Petersburg: Căpitanul orașului face cunoscut pentru liniștirea publicului, că noul balon „Gigant“, care se crede a fi mai mare decât al lui Zepelin, în 15 Februarie și-a început șborurile de probă.

— „Frankfurter Zeitung“ comunică: Viceprezidentul însoțirii societăților de navigație norvegienne a declarat corespondentului unui ziar, că, după cât știe el, în 4 fabrici germane se lucrează ziua și noaptea la construirea de submarine și că flota germană posedă deja 100 submarine.

— Din Viena se comunică: Magistratul orașului a hotărît să se adreseze de grabă prim-ministrului austriac cu rugarea, ca acesta să ia cât mai curând măsurile delipsă pentru aducerea de porci din Germania. Magistratul amintește, că Germania are de prezent la 30 milioane de porci, pe cari, în urma încetării de-a putea aduce din Rusia țărițe și alte produse pentru hrana porcilor, Germania e silită a tăia o mare parte din ei sau a-i vinde.

— În urma umblării submarinelor germane prin apele din jurul Angliei și a aruncării de mine în acele ape, 17 societăți engleze de navigație (societăți de transport) ar fi încetat transportul pe mare, deși guvernul englez vrea să silească a continua mai depart transporturile, fiindcă altcum Englezii încă s'ajung în lipsă de alimente și alte mărfuri, ce și-le aduc din coloniile lor sau din America etc. La societăți și la matrozi le e frică însă de submarinele și minele germane, cari le scufundă vapoarele și prăpădesc atâtea oameni.

— Săptămâna trecută după eliberarea Prusiei orientale de Ruși, împăratul Wilhelm a telegrafiat președintelui (ca un comite suprem la noi) din Königsberg (oraș de frunte în Prusia orientală): Rușii sunt cu totul bătuți, scumpa noastră Prusie orientală e curățită de dușmani Wilhelm.

În unele părți ale Italiei e zăpadă mare. Din cauza aceasta ministeriul poștelor a anunțat săptămâna trecută, că comunicațiile telegrafice cu străinătatea sunt întrerupte la graniță. Numeroase telegrame se trimit dela graniță prin poștă. Zăpezile sunt mai mari în Lombardis și Piemont.

— Ministrul de războiu din Bulgaria a cerut camerei un nou împrumut de 5 milioane franci pentru facerea marilor manevre, cari vor avea loc la primăvară în anumite ținuturi militare. Aceste manevre ar fi cu scop de a pune în practică lecțiile trase din războiul balcanic, precum și din actualele operațiuni de războiu.

— În Rusia încă începe scumpetea. Foaia „Züricher Zeitung“ (Elveția) află din Petersburg, că prețul șării s'ar fi urcat cu 70 la sută (adecă mai mult de jumătate). Celelalte articole de-ale mâncării încă s'au scumpit. Comandantul orașului rusec Kronstadt (nu chiar departe de Petersburg a pua prețuri oficiale. Negustorii, cari vor vinde mai scump, vor fi pedepsiți cu 3 luni închisoare.

— În zilele trecute Germania și-a schimbat ministrii încredințați pe lângă guvernul american din Statele Unite și al Greciei. (Mai înainte schimbaseră pe cei din Italia și România).

— Izbuvind războiul între Turcia și Rusia, străinii din Turcia au fost în mare parte expulsați (acoși din țară) sau au plecat ei de voie bună. Parte mare din aceștia, să vede, că vroau să rămână prin Bulgaria. De aceea guvernul bulgar a înștiințat pe toți miniștrii țărilor străine aflători în Sofia (capitala Bulgariei), că nu poate implini dorința acestor refugiați, fiindcă de prezent au venit și așa în Bulgaria o seamă de osmeni de-ai lor (Bulgari), cari se aflau prin Macedonia, Tracia orientală Azia mică sau au fost expulsați de prin țările în războiu.

Conducătorii armatelor din Germania, Franța, Anglia și Rusia.

— Vezi chipurile la pagina 5. —

Într'un număr de mai înainte al foii noastre am dat chipurile conducătorilor armatei noastre austro-ungare. De asemenea am dat și în „Calendarul Poporului“ pe 1915 o seamă de fotografii de-ale conducătorilor armatei austro-ungare și germane.

În foaia de azi dăm chipurile primilor cărmuitori în armatele germană, franceză, engleză și rusă. Cel dintâiu e Generalul feldmareșal Hindenburg, care până acum a avut atâtea lupte victorioase asupra Rușilor. Numele acestui viteaz și urzitor de planuri militare e azi atât de popular- încât în toate țările civilizate din lume este pomenit chiar și de copii, cari abia încep a citi.

Primul, în partea de sus, la stânga, o marele duce Nicolaevici, căpetenia întregii armate rusești; el este rivalul lui Hindenburg, luptând și făcând planuri de războiu unul contra celuilalt. Cât pentru Hindenburg se știe, că el își face planurile de luptă, dar despre Nicolaevici mai puțin se crede așa ceva.

Lângă Nicolaevici se află generalul Joffre căpetenia armatei franceze. Se zice, că ar fi un

om tare strict și nepărtinitor, dar care prețuește hărnicia. Francezii își pun mari speranțe în el.

Jos, la stânga, se află generalul French căpetenia trupelor engleze debarate în Franța și Belgia. Acesta trebuie să lucreze năvăl în mână cu Joffre, dacă vrea să arate vreo ispravă în Belgia și Franța.

Lângă el se află lordul Kitchener, ministrul de război al Angliei; el încă o fi având acum de lucru, dacă vrea să adune armată, spre a avea cu ce să lupte tovarășul lui French în Belgia. (După cum se știe, Anglia n'are armată activă, instruită, ci trebuie acum să și-o recruteze și instruiască pentru război).

cuprinderea) cerealelor, ca până la 1 Martie a. c. să cumpere de la producători din mână liberă cantități mai însemnate de cucuruz, cu prețuri mai mari de cât cele fixate oficial. În scopul acesta cantitatea de cucuruz numită pentru vânzare trebuie anunțată fără amânare, primăriilor comunale iar în crațele magistratului. Dacă până la 1 Martie a. c. ministerul nu izbutește să cumpere cantitatea necesară de cucuruz, atunci va porni rechiziționarea forțată a cucuruzului și va plăti numai prețurile oficiale. (În legătură cu aceasta vezi și la partea inseratelor publicației magistratului din Sibiu).

Prin o altă ordonanță ministerul de agricultură hotărăște conscrierea rezervelor de făină,

făcută de oameni specialiști din țara noastră. Rezervele de cereale (grâu, săcară, orz, ovăș), aflătoare la noi în Ungaria, în mâinile producătorilor, sunt socotite la 6—8 milioane măști metrice de grâu, 2—3 milioane măști metrice de săcară, 30—32 măști metrice de orz. Din aceste rezerve considerabile s'au rechiziționat până acum la vreo 7 milioane măști metrice (o mășă metrică are 100 de kilograme).

Soldați morți în Sibiu. În săptămâna din urmă au mai răposat în în spitalul garnizoanei din Sibiu următorii: Frontașul infanterist *Iosif Paokanz* dela regimentul 92; s'a născut în Pressnitz (Boemia); a fost înmormântat în 20 Februarie după ritul bisericii romano-catolice. — Sergentul *Gustav Jaornig* dela regimentul de artilerie 12; s'a născut în Sibiu; a fost înmormântat la 21 Februarie după ritul evanghelic. Honvedul *Alexandru Schmid* dela regimentul 23; s'a născut în aera comitatului Hunedoarei; a fost înmormântat în 21 Februarie după ritul bisericii gr.-or. — Tunaru *Iosif Brassai* dela regimentul de artilerie 34; s'a născut în Köpecz, comitatul Treiscaune; a fost înmormântat în 25 Februarie, după ritul evanghelic. — Infanteristul *Stefan Aszko* dela regimentul 83; s'a născut în Hosszuperesztog, comitatul Vas; a fost înmormântat în 25 Februarie, după ritul bisericii romano-catolice.

Schimbări în mersul trenurilor Trenul care pleacă la o oră după amiază din Sibiu spre Copșa mică, precum și trenul care sosește din spre Copșa mică în Sibiu dimineața la 7 ore 12 minute au fost decamdată oprite de-a mai umblă. — Trenul care sosește la 11 ore 39 minute înafate de amiază din spre Vințul de jas în Sibiu, precum și trenul care pleacă din Sibiu către Vinț la 4 ore 51 minute după amiază, a fost oprit de-a mai circula timp nehotărât.

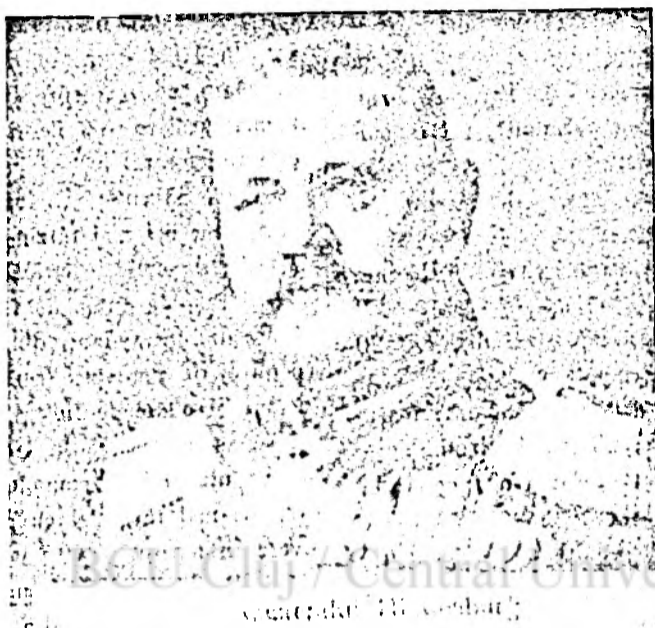
Soldașilor nu le e permis a consuma beuturi spirituoase. Anume, ministrul de război a luat măsuri, prin care oprește pe conducătorii restaurantelor dela toate căile ferate să dea beuturi spirituoase soldaților, cari trec prin gări. În același timp, în restaurantele gărilor trebuie să se aște de vânzare pentru soldați ceaiu fără rum (cel cu rum e oprit), diferite alte beuturi răcoritoare sau calde, precum și supă în cantitate mai mare. Cât pentru beuturi spirituoase (alcoolice), acestea se pot da soldaților în gări numai, dacă s'a cerut învoierea medicului militar sau s'au fi dat vreo ordin dela comanda militară mai înaltă.

Bani falși. Dupăcum se spune, în timpul din urmă s'au constatat că sunt în circulație o seamă de bancnote (șticle de hârtie) falșe de 100 coroane. Fiind foarte bine reușite, au recere foarte mare atențiune la primirea acestor falșificate, cari se pot totuși cunoaște pe următoarele: Pe fața tipărită în limba maghiară sus în colțul stâng cuvântul *bárki* s'a scris *barki*. Pe cealaltă față a bancnotei literele sunt mai înguste și dunga lbă, ce le încunjură este mai lată decât la bancnotele cele adevărate. Mai departe cifra de 100 de sub capul de femeie și decorația în mijlocul căreia se află cifra, nu este așa de fină și cu îngrijire lucrată ca bancnotele cea bună. Falșificatele s'au fabricat din două foi de hârtie subțire, lipite una peste alta și dacă sunt deja umblate puțin se observă pe ele aici-olea beșici.

În amintirea iubitorilor răposați. Vădu *Ana A. Roman*, dăruiește întru vecinica odihnă a sufletului răposatului său soț *Adam Roman*, fost fruntaș neguțător în Sebeșul de jos 10 coroane în Fondul Vicror și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor săracă, ai Reunlunii meseriașilor noștri din Sibiu.

Conducătorii armatelor din Germania, Franța, Anglia și Rusia.

— Vezi descrierea chipului la pagina 4.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 18 Februarie n.

Conscrierea cucuruzului, a făinei și a cartofilor. Sub Nr. 510—1915 ministrul de agricultură a dat o ordonanță, prin care hotărârile aduse mai înainte cu privire la conscrierea cerealelor se întinde acum și asupra cucuruzului și a altor produse agricole, neamintite în ordonanța numită atunci. Ministrul de agricultură a imputernicit totodată comisiunea economică regnicolă (comisia de peste toată țara), căreia este încredințată conscrierea (rechiziționarea

aflătoare în stăpânirea oamenilor singuratici. Aceasta se va face pe niște coale de măturisire, ce va avea să le umple capii de familie. Conscrierea aceasta servește numai pentru orientarea autorităților asupra cantităților de făină, aflătoare pe la oameni. Ministerul mai are de gând a ordona și conscrierea și rechiziționarea cartofilor (arumpenelor), căci deși recolta de cartofi în anul acesta a fost bună, speculații în mari rezerve puse în magazina, în speranță că prețul se va urca și mai tare, iar în târg este mereu lipsă de acest însemnat produs de mâncare. De asemenea e vorba de fixarea prețului pentru cartofi. — Interesantă e următoarea statistică,

Pentru cumpărătorii de sare. Direcțiunea financiară din Sibiu face cunoscut următoarele: In împrejurările grele de astăzi nu se mai pot procura sacii de sare, întrebându-se până acum la pachetarea de sare sfărmată pentru vite. De aceea ministrul de finanțe a dat ordin, se nu se mai vândă pachete de sare aceasta în vânzare, până la sfârșitul anului 1915, numai în sacii plumbuiți în greutatea de 50 kilograme, având cumpărătorul să plătească și prețul sacului. S'a permis însă oficiilor de sare, să desfășoare astfel de saci, de 50 kilograme, pentru cei ce cumpără mai puțină cantitate (dar cel puțin 5 kilograme), în sac s'au în vas adus de cumpărător. — O astfel de ordinațiune credem, că se va fi dat și prin alte părți.

Pașapoarte pentru Germania. Se aduce la cunoștință, că pentru călătoria în germania numai astfel de pașapoarte sunt recunoscute, cari au fost eliberate după 1 Octombrie 1914. Dar de sine înțeles, că și aceste pașapoarte trebuie să fie provăzute cu o fotografie clauzulată.

Pedeapsă meritată. Luni în 22 Februarie au fost pedepsiți în Sibiu următorii falsificatori de lapte: Ioan Mălaiu, Ana Bucșa și Ana Iacob din Mohn, fiecare cu câte 50 coroane pedeapsă în bani și 2 zile închisoare. Falsificatorul de lapte Mihael Schunn din Sclimbăr a fost pedepsit cu 200 coroane pedeapsă în bani și 5 zile închisoare. — O altă femeie a fost pedepsită cu 30 cor. și 2 zile închisoare, fiindcă pe o păreche de pui a cerut teribilul preț de cor.

O nouă ordinațiune pentru facerea pâneli a fost dată din partea guvernului în 16 Februarie n. c. Și anume: Se cere brutarilor de a coace atât pentru vânzare, cât și pentru familii singuratică, numai pâne sau alte produse din aluat, care conțină până la 50% (adecă jumătate) făină de cucuruz. In ținuturi, unde este lipsă de cucuruz, ministrul de interne poate lăsa să se facă abateri dela îndrumarea de sus; dar și în cazul acesta făina grâu sau s'cară trebuie amestecată până la 25% (a patra parte) cu cartofi (crumpene). La propunerea autorităților administrative (a vicecomitei) ministrul este la drept a pretinde și familiilor private observarea ordinului de mai sus, cu privire la coacerea pâneli. Neobservarea hotărârii cuprinse în ordonanța guvernului se pedepsește cu închisoare până la 2 luni și cu amendă până la 600 cor. Hotărârile de mai sus intră în vigoare la 1 Martie n.

La așezământul de ajutorință și de binefacere numit «Reuniunea română de înmormântare din Sibiu» s'au înscris următorii membri noi: Maria Totan n. Căndea, soție de econ. (Sebeșul de sus), Arsenie Vostinaru, inv. penz. (Tincora), Iustin Teglaru, paroh, și soția sa n. Aron (Deag); Nic. Ciugudean, comerciant (Vingard); George Sântean, econ., Traian Petrișor, paroh și soția sa Livia Bălăban (Guzterita), George Furdiau, inv. și soția sa Lucreția n. Olariu și Isif Olariu, inv. penz. (Gura Iada); Maria Bălu n. Pușca, văd. de inv. (Luncău de sus); Magdalena P. Boegner și Stana Faur n. Ianon (Rășinari); Maria Iacob n. Joandrea, Gizela Darvas n. Lorgyel, văd. Agnes Lengyel n. Jaki, Alexandru Fărcaș, croitor Paraschiva Duma n. Henteș, Petru Simțion, funcț. la «Albina» și soția sa Cornelia n. Duma, Ilie Betu, cureor la «Albina», Ioan Gărbăcean, expeditor consist. și soția sa Maria n. Pinciu, Simon Drotleff cureor, Nic. Trifan, muzicant și soția sa Paraschiva n. Brașovean; în același timp Reuniunea au plătit ajutoare după membrii răposați: Ioan Lugojan, pardositor, Nic. Răpuntean, econ. (Săngătun), Man Cruceat, econ. (Rășinari), și Adam Roman, comerciant, (Sebeșul de jos), cu cari numărul membrilor răposați din anul Reuniunii au ajuns la 248.—

ECONOMIE

Procurare de semințe și alți articli economici.

Aducem la cunoștință economilor noștri de pretutindeni, că subscrișul comitet este gata a mijloci pentru ori și cine i-se va adresa, procurarea articloilor economici amintiți mai jos, lângă cari lușemăm și prețul:

1. Sămânță, de iarbă engleză, 1 kilogram 1 cor. 6 bani.
2. Sămânță de iarbă „Kammgras“, 1 kgr. 3 cor.
3. Sămânță de lășternă franceză, 1 kgr. 2 cor. 60 bani.
4. Sămânță de trifoi, 1 kgr. 2 cor. 60 bani.
5. Sămânță de napi „Mammuth“, roșii, mari, un kgr. 86 bani.
6. Sămânță de napi „Obendorf“, galbini, rotunși, un kgr. 90 bani.
7. Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii un kgr. 86 bani.
8. Sămânță de mohor, un kgr. 42 bani.
9. Sămânță de ciapă „Zittau“, uriașă, galbină, 20 grame 40 bani.
10. Sămânță de ciapă „Braunschweig“, 20 grame 50 bani.
11. Sămânță de ciapă „Tripoli Rocca“, 20 grame 40 bani.
12. Sămânță de ciapă „Medelrac“, 20 grame 30 bani.
13. Sămânță de sălată „Matador“, foarte mare, gustoasă, timpurie, 20 gr. 40 bani.
14. Sămânță de sălată „Forellen“, de iarnă, 20 grame 40 bani.
15. Sămânță de sălată „Kaisere“, (nouă) galbină, aurie, mare la căpățînă, ușor de transportat, 20 grame 30 bani.
16. Sămânțe de pătrânzol de toamnă, 20 grame 10 bani.
17. Sămânță de pătrânzol lung „Zneimere“, dulci, 20 grame 10 bani.
18. Sămânță de morcov: de vară „Nantes“, 20 grame 60 bani.
19. Sămânță de morcovi de toamnă „Quedlinburg“, 20 grame 60 bani.
20. Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart“, albi timpurii, 20 grame 10 bani.
21. Sămânța de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 grame 10 bani.
22. Sămânță de ridichi de iarnă, albe 20 grame 10 bani.
23. Sămânță de ridichi de iarnă, albe 20 grame 10 bani.
24. Sămânța de castraveți de „Paris“, 20 grame 50 bani.
25. Sămânța de varză de „Braunschweig-uriașă“, de iarnă, 20 grame 20 bani.
26. Sămânța de căcărabe (guli) albe, timpurii, 20 grame 50 bani.
27. Sămânță de călărabă de iarnă, vinete 20 grame 30 bani.
28. Sămânță de mazăre „Fürst Bismarck“, timpurie o sută grame 30 bani.
29. Sămânță de fasole de Iulie o sută grame 50 bani.
30. Sămânță de fasole „Mont d'or“ galbină, o sută grame 50 bani.
31. Sămânță de patlagel, mari, roșii, 20 grame 20 bani.
32. Sămânță de patlagel „Excelsior“ (nouă), foarte gustoasă, 20 grame o coroană.
33. Sămânță de patlagel „Ficarazzi“, foarte timpurii, 20 gr. 60 bani.
34. Sămânță de sârbească, o porție 20 bani.
35. Sămânță de spinat „Goliath“, 20 grame 10 bani.

36. Sămânță de sfeele »Egiptene« roșii închise, 20 grame 10 bani.

37. Florile mai cunoscute în porții de câte 10 și 20 de bani, legături de altoit »Raffia«; funii de »Cocca« (de legat altoi) rășină de altoit fluidă etc., să vândă cu prețurile zilei

Doritorii cari vor trimite la adresa subscrului secretar (în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45), prețui cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxa de înmanare postală și 10 bani pentru **Ortana**, drept dăruire pentru un scop de binefacere; ei vor primi articlii comandanți cu posibilă **grăbire**.

Sibiu, 17 Februarie 1915.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitetul Sibiu«.

Pantoleon Lucașa Victor Tordășion
prezident. secretar.

Stărpirea insectelor stricacioase.

Amăsurat orândușilor din articolul de lege 12 din 1894 despre agricultură și despre poliția de câmp, aducem spre știre tuturor și spre înțelegerea noastră, că fiecare proprietar de pământ este îndatorat:

1. Să curețe înainte de a da pomii la murguri, dar cel mai târziu până la sfârșitul lui Martie, de omidele stricacioase, adică de cuibarele lor și de ouăle de fluturi, toți pomii și tușilele din intravilan, din vii, din grădinile de pomi și de verdețuri (zarzavaturi). Omidele, cuibarele și ouăle de fluturi, adunate au să se ardă și să se nimicească în mod potrivit, tot astfel se va urma și cu emidele stricacioase, cari se vor ivi mai târziu și cu gândacii de Mai, cari se ivesc în masă.

2. Să bage de seamă mereu-mereu la merii și altoii, din grădini, din vii, din câmp și livezi și dacă află pe scorbura trunchiului sau pe ramuri, scame albe lănoase, mai mari sau mai mici va să zică astfel de somne, cari arată, că pe pom se găsește așa zisul păduche de sânge despre acest lucru să înștiințeze fără sărbavă primăria, adică pe mai marii poliției de câmp, ca aceasta să poată lua îndată măsurile de stărpire.

3. Să stărpescă toate cuibarele de vespă, ce le va găsi pe teritoriul său.

4. Să facă îndată arătare, dacă pe teritoriul creșului său țvit musca columbaea, gândacul de răsaduri, lăcusta marocană sau italiană, vermele de grâu muștele de Hessa, roșina și altele.

Ducerea la îndeplinire a acestora orândușii se controlează cu cea mai mare rigoare (stricteță) și băgându-se de seamă, că ele au fost nesocotite, stărpirea acestor insecte se va face din oficiu pe cheltulala proprietarilor, cari vor mai fi și pedepsiți, în înțelesul §-lui 95 litera k. al legii amintite, cu sume de bani până la 100 cor. sau cu închisoare corăspunzătoare.

În înțelesul orândușilor vicecomitei din 28 Decembrie 1906 Nr. 11711/906 proprietarii de pământ se îndatorăscă să stărpescă fără amănare, dar cel mai târziu până la mijlocul lui Martie, omidele și aceasta și pentru cuvântul, că după părerea celor pricepuți, omidele fac stricături încă de pe la sfârșitul lui Martie pomilor, și aceasta stricături se răspândește atât de repede, încât, numai cu îndepărtarea cuibarelor rămase pe pom, nu se ajunge ținta dorită.

Punem în inima tuturor proprietarilor noștri de pretutindena acestea orândușii.

Sibiu, 17 Februarie 1915.

Comitetul central al Reuniunii române agricole sibiene.

Pantoleon Lucașa, Victor Tordășianu,
prezident. secretar

Aviz.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu plăcere oricui. E destul a ni se cere pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Prețul e un bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe o jumătate de an. Abonații cei noi primesc gratuit și un călindar de părete.

„Calendarul Poporului” se espedează acum zilnic tuturor acelor, cari mai comandă. La început n'am putut răzbi cu trimiterea tuturor comandelor, de aceea au mai fost unele întârzieri, dar a um am trecut peste greul lucrului. N'am trimis însă și nu putem trimite pentru aceia, cari au comandat dela 1—6 bucăți, dar de așa, ca să le plătească când le vor primi la poștă. Asta nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta, ceea ce am spus de atâtea ori. Cine comandă mai puțin de 10 exemplare, trebuie să le plătească înainte cu 40 bani buca, iar 5 bani deosebit pentru poștă la fiecare călindar. Amănunte vezi mai jos.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea și se trimite la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari spese de multeori întrec suma de 2 cor. 20 bani tarca socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem implini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restanțe, ne-ar incurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari spese de multeori întrec suma de 2 cor. 20 bani.

Spre orientare.**Călindarul Poporului pe 1915****a apărut**

și s'a expeditat tuturor acelor, cari l-au comandat.

Călindarul cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri

Intre cari: dela asasinarea moștenitorului nostru de tron, dela moartea Regelui Carol, fotografiile la diferiți bărbați fruntași ai României, fotografiile tuturor generalilor și conducătorilor mai de seamă ai armatelor austro-ungară și germană, vederi de pe câmpul de luptă, etc. etc.

apoi

mapa Europei, Aziei, Africii, lumea toată, mape de pe toate câmpurile de război din Gallia, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm către toți ceterorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călindar până când nu vor vedea „Călindarul Poporului”, care cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri războinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călindarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul să-și dea seama despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călindarul nostru iarăși surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto. Fi-ți deci în așteptare până ce vedeți „Călindarul Poporului” pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Ceice comandă 10, 20, 50 sau mai multe bucăți, precum și toți revânzătorii, primesc rabatul cuvenit, ca și în anul trecut.

Din cauza stărilor războinice din anul acesta, nu putem da calendarul decât pe lângă trimiterea înainte a banilor sau să se plătească pachetul la scoaterea dela poștă.

Cine vrea să vândă calendare să ceară condițiile pentru revânzători

M. Z. 2023—1915.

2044 1—1.

Publicațiune.

Pentru asigurarea intereselor generale de aprovizionare și a creșterii vitelor, domnul ministru reg. ung. de agricultură, prin ordinașunea Nr. 6080—1915 oln., a încredințat comisia economică regnicolă să cumpere cantități mai mari de cucuruz dela accia, cari și-ar îmbiă cucuruzul cel au de trecut. De aceea ministerul reg. ung. de agricultură provoacă pe toți producătorii, ca fără amânare să înștiințeze la primăria comunale (în oraș la magistrat) cantitatea de cucuruz pe cari sunt învoiți a o vinde comisiei susnumite.

Comisia economică regnicolă este mai departe împuternicită, din partea ministerului reg. ung. de agricultură, ca pentru cucuruzul îmbiat de bunăvoie spre vânzare, până la 1 Martie n. c. să plătească un preț mai mare, decât prețul privat maximal, și anume: pentru cucuruz simplu și așa numit „Dintele calului” sau pentru cucuruz amestecat 27 coroane, iar pentru cucuruz florentin etc. 30 coroane pe maza metrică.

Vânzătorul e obligat, ca cucuruzul vândut în calitate sănătoasă și potrivit timpului săfărmă, uscat și ales să-l pună în sacii ce i va primi la vreme spre acest scop și să-l ducă și predea, când va fi provocat la aceasta, la cea mai apropiată gară sau port. Prețul de cumpărare se va plăti momentan în număr la livrarea cucuruzului; vânzătorul nu poate fi obligat să predea cucuruzul, dacă nu i-se plătește în număr (bani gata).

Fiecare vânzător e obligat, dacă cucuruzul îmbiat acum e deja uscat și bun pentru transportat, ca să înștiințeze momentan autoritatea despre aceasta. Dacă preluarea urmează în luna Aprilie sau Maiu, atunci vânzătorului îi compete (trebuie să capete) încă pe deasupra la cucuruz simplu și „Dintele calului” sau amestecat 1 coroană pe lună, iar la altfel de cucuruz 50 fileri.

Atrăgând domnul ministru reg. ung. de agricultură atențiunea publicului asupra momentanei înștiințări a rezervelor cucuruzului de vânzare, se mai observă și aceea, că dacă până la 1 Martie n. c. n'ar izbuti, ca pe această cale să se asigure întreagă cantitatea delipsă, — domnul ministru de agricultură va fi silit a ordona rechiziționarea (cuprinderea cu sila) și adică nu cu prețurile acum îmbiate, ci pe lângă prețurile de mai înainte făcute oficios; deasemenea se va introduce rechiziționarea cucuruzului în acele ținuturi producătoare de cucuruz, în cari relativ s'a înștiințat de bunăvoie puține rezerve spre vânzare.

Magyzeben, 20 Februarie 1915.

Magistratul orașenesc.

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1.20
 „ Rusiei cu Gallia „ 1.20
 „ Franței cu Belgia „ 1.20
 „ Țărilor balcanice „ 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Folia Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Nu uita

stimatelor cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Folia Poporului”.

Prin aceasta contribuie și D-Ta la răspândirea și lățirea folii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca această să te coste ceva mai mult.

Endovic Ferencz

croitor de bărbați
 SIBIU, strada Clăndet Nr. 12
 recomandă p. t. publicului
 cele mai bune stofe de
 toamnă și iarnă în mare
 — asortiment —

Noutățile
 soale chiar acum, pentru haine
 de bărbați stofe

indigene, din
 cari se execută după măsură cele
 mai moderne vestimie precum:
 Sacko, Jaquete și haine de
 salom, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
 merită noutățile de stofe pentru
 pardisuri și „Bogal”, care
 se află totdeauna în bogat
 Asupra revestimentelor
 confecționate în atelierul nostru
 ni permit a atrage deosebită atențiune
 a On. domni preoți și teologi
 absolvenți. — În cazuri de
 urgență confecționăm în răd
 complet de haine în timp
 de 24 ore. — Uniforme pentru
 voluntari, cum și tot felul de articole
 de uniformă, după prescripțiunile
 militare cea mai nouă.

Crème de dinți

KALODONT

70 fileri

